

विधेयकमा संशोधनको सूचना

(प्रतिनिधि सभा नियमावली, २०७९ को नियम ११२ सँग सम्बन्धित)

श्री सचिव,
प्रतिनिधि सभा, नेपाल
म प्रतिनिधि सभा नियमावली, २०७९ को नियम ११२ बमोजिम नियम ११३ को उपनियम (१) को शर्तका अधीनमा रही देहायको विधेयकमा देहाय बमोजिमको संशोधन पेश गर्न चाहन्छु ।

विधेयकको नाम : अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग (तेस्रो संशोधन) विधेयक

क्र.स.	विधेयकको				हालको व्यवस्था	प्रस्तावित संशोधन	संसोधन गर्न पर्ने कारण
	दफा	उप दफा	खण्ड	उप खण्ड			
१	२	३			खण्ड (ड) को सट्टा देहायको खण्ड (ड) राखिएको छः-	<p>खण्ड (ड) को सट्टा देहायको खण्ड (ड) राखिएको छः-</p> <p>“(ड) “सार्वजनिक संस्था” भन्नाले देहायको संस्था वा निकाय सम्झनु पर्छः-</p> <p>(१) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तह अन्तर्गतका सरकारी निकाय,</p> <p>(२) प्रचलित कानून बमोजिम नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहद्वारा स्थापित आयोग, समिति, संस्थान, प्राधिकरण, निगम, प्रतिष्ठान, बोर्ड, केन्द्र, परिषद्, विशेष ऐनबाट स्थापित र यस्तै प्रकृतिका अन्य सङ्गठित संस्था,</p> <p>(३) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको संस्था, कम्पनी वा समिति,</p> <p>(४) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहद्वारा सञ्चालित वा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको पूर्ण वा आंशिक अनुदानप्राप्त विश्वविद्यालय, महाविद्यालय, विद्यालय, अनुसन्धान केन्द्र र यस्तै प्रकृतिका अन्य प्राज्ञिक वा शैक्षिक संस्था,</p> <p>(५) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको ऋण वा अनुदानबाट सञ्चालित वा जमानतप्राप्त संस्था,</p> <p>(६) उपखण्ड (२), (३), (४) वा (५) मा उल्लिखित संस्थाको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको वा नियन्त्रण रहेको संस्था,</p> <p>(७) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको अनुमतिले वा सम्झौता अनुसार प्राकृतिक स्रोत साधनको संरक्षण, सम्बर्द्धन, उपयोग वा उपभोग गर्न वा विकास निर्माण सम्बन्धी काम गर्न गठित उपभोक्ता समिति वा यस्तै प्रकारका अन्य संस्था,</p> <p>(८) सम्बन्धित क्षेत्रको नियमन सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम कसूर मानिने कार्य बाहेक सम्बन्धित संस्थाको सम्पत्तिको हानि नोक्सनी हुने गरी वा आफू वा अरु कसैलाई गैरकानूनी लाभ हुने गरी कार्य गरेको हदसम्म प्रचलित कानून बमोजिम स्थापित बैङ्क, वित्तीय संस्था, सहकारी संस्था, बीमा व्यवसाय गर्ने संस्था, मेडिकल कलेज वा सोसँग सम्बद्ध अस्पताल, महाविद्यालय, कलेज वा सर्वसाधारण नागरिकको शेयर रहेको पब्लिक लिमिटेड कम्पनी,”</p> <p>(९) नेपाली नागरिकको हितका लागि राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था, निकाय वा व्यक्तिबाट सहयोग प्राप्त गरी सञ्चालन भएका संस्था,</p> <p>(१०) नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी सार्वजनिक संस्था भनी तोकेको अन्य कुनै संस्था ।”</p>	आयोगको कार्यक्षेत्र थप प्रष्ट पार्न र दातृ निकायबाट सहयोग प्राप्त गर्ने संस्थामा हुने भ्रष्टाचार पनि आयोगको दायरामा समेट्न

२	३			मूल ऐनको दफा ४मा संशोधन: तहकिकात वा अन्य कुनै कारवाही हुने छैन । तहकिकात वा अन्य कुनै कारवाही हुने छैन । "(२) उपदफा (१) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको खण्ड (ख) को प्रयोजनको लागि देहायको विषयमा भएका निर्णयलाई नीतिगत निर्णय मानिने छैन:- (क) प्रचलित कानून बमोजिम हुनेमा बाहेक सर्वसाधारणलाई समान रूपमा लागू नहुने र सार्वजनिक रूपमा घोषणा भएको नीतिको प्रतिकूल हुने गरी कुनै खास व्यक्ति वा निजी संस्थालाई मात्र लाभ हुने गरी गरिएको निर्णय, (ख) सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम हुनेमा बाहेक सार्वजनिक खरिद सम्बन्धमा गरिएको निर्णय, (ग) प्रचलित कानून बमोजिम अन्य निकाय वा अधिकारीले निर्णय गर्नु पर्ने विषयमा अधिकारक्षेत्र नाघी गरिएको निर्णय ।"	नीतिगत निर्णयलाई परिभाषित गर्न जरुरी भएकोले
३	५			मूल ऐनमा दफा १३क. थप ... १३क. (४) यस दफा बमोजिम सम्बन्धित मिसिल वा प्रमाण प्राप्त भएपछि आयोगले यथाशिघ्र अनुसन्धान तहकिकात सम्बन्धी कार्य सम्पन्न गर्नु पर्नेछ । (५) ...	मूल ऐनमा दफा १३क. थप ... १३क. (४) यस दफा बमोजिम सम्बन्धित मिसिल वा प्रमाण प्राप्त भएपछि आयोगले तोकिएको अवधिभित्र अनुसन्धान तहकिकात सम्बन्धी कार्य सम्पन्न गर्नु पर्नेछ । (५) ...	अनुसन्धान गर्ने अवधि असिमित छोड्न नमिल्ने भएकोले
४	५			मूल ऐनमा दफा १३क. थप ... १३क. (५)	"मूल ऐनमा दफा १३क. थप ... १३क. (५) (६) उपदफा (५) बमोजिम आयोगले रोक लगाउने आदेश दिएमा पुनरावेदन गर्न निवेदन दिन सकिनेछ छ । निवेदन उपर कारवाही स्वीकृति कोरम भएको उचित समिति वा विशेष उजुरी परेकोमा आदेश पुनरावलोकन कार्यसमिति वा आयोगका आयुक्तहरूले गठित समिति अन्तर्गत गरिने छ।"	आयोगमा उच्च नैतिक चरित्र भएका र अनुसन्धान गर्न सक्ने क्षमता भएका कर्मचारी चाहिने भएकोले । परीक्षाको लागि https://www.oecd.org/mena/governance/35521740.pdf सन्दर्भ सामाग्री हुन सक्ने
५	७	(१क)		उपदफा (१क) नभएको । पछि उपदफाको क्रम मिलाउने	(१क) मूल ऐनको दफा १९को उपदफा (४) पछि देहायको उपदफा (४क) थपिएको छ:- "(४क) उपदफा (४) बमोजिम धरौट वा जेथा जमानत राखिएकोमा त्यस्तो जेथा प्रचलित कानून बमोजिम लिलिम बिक्री गरी धरौटी बापत तोकिएको रकम असुल गर्न सक्नेछ।"	आरोपित धरौटी राखेर फरार भएमा अचल सम्पति धरौटबाट असुल गर्न सकिने बनाउन
६	७	(२)		उपदफा (५) को सट्टा देहायको उपदफा (५) राखिएको छ:- (५) पाँच हजार रुपैयासम्म जरिवाना ...	उपदफा (५) को सट्टा देहायको उपदफा (५) राखिएको छ:- (५) पचास हजार रुपैयासम्म जरिवाना ...	पाँच हजार जरिवाना कम भएकोले
७	७	(४क)		उपदफा (४क) नभएको । पछि उपदफाको क्रम मिलाउने	(४क) मूल ऐन दफा १९को उपदफा (१२) पछि उपदफा (१२क) थप गर्ने (१२क) उपदफा १२ बमोजिम आयोगले तामेलीमा राखेका उजुरीका सम्बन्धमा संघीय संसद्का समितिले चाहेमा अनुसन्धानका क्रममा तयार भएका सम्पूर्ण विवरण र तामेलीमा राख्नु परेको विस्तृत कारणसहितको आवश्यक प्रतिवेदन माग गरेको खण्डमा आयोगले सात दिनभित्र उपलब्ध गराउन पर्नेछ ।	गलत नियतले तामेलीमा राखिएको मुद्दालाई संसद्ले निरीक्षण गर्न सक्ने व्यवस्था गर्न
८	७	(४ख)		उपदफा (४ख) नभएको । पछि उपदफाको क्रम मिलाउने	(४ख) मूल ऐन दफा १९को उपदफा (१२क) पछि उपदफा (१२ख) थप गर्ने (१२ख) उपदफा (१२क) अनुसार समितिले आवश्यक प्रतिवेदन अध्ययन गरी सम्बन्धित समितिले पुनः अनुसन्धान र तहकिकातको कारवाही अघि बढाउन आवश्यक देखी सो सम्बन्धमा निर्देशन दिएमा आयोगले उक्त उजुरी सम्बन्धमा पुनः अनुसन्धान र तहकिकातको कारवाही अघि बढाउन पर्नेछ ।	गलत नियतले तामेलीमा राखिएको मुद्दालाई संसद्मार्फत अघि बढाउन सकिने व्यवस्था गर्न
९	९क			दफा ९क नभएको । पछि दफाक्रम मिलाउने	मूल ऐनको दफा २१क. को सट्टा देहाय बमोजिमको दफा २१क. राखिएको छ :- "२१क. कर्मचारी व्यवस्था: (१) आयोगको कार्य संचालनका लागि नेपाल सरकारको स्वीकृत दरबन्दी अनुसारको कर्मचारीहरूको व्यवस्था गर्नेछ । (२) आयोगमा नियुक्तियोग्य हुनको लागि इमान्दारी, परिस्थिति अनुसार निर्णय लिने सक्ने क्षमता, तार्किक क्षमता लगायतका क्षमता जाँच्ने परीक्षा उत्तिर्ण गर्नु पर्ने छ । (३) उपदफा (२) को परीक्षा र नियुक्ति प्रक्रिया निर्माण गर्न मानव संसाधन विज्ञ सम्मिलित विज्ञ टोली गठन गरिनेछ ।	आयोगमा उच्च नैतिक चरित्र भएका र अनुसन्धान गर्न सक्ने क्षमता भएका कर्मचारी चाहिने भएकोले ।

१०	१२			मूल ऐन दफा २९ मा संशोधन:	मूल ऐन दफा २९ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा २९को सट्टा देहायको दफा २९ राखिएको छ:- "२९. मुद्दा चलाउने हदम्याद: भ्रष्टाचारजन्य कसुरमा मुद्दा चलाउने हदम्याद हुने छैन । "	भ्रष्टाचारजन्य अपराधको अनुसन्धानमा हदम्याद राख्न अनुचित भएकोले
११	१३			मूल ऐनमा दफा ३१ग. थप: मूल ऐनको दफा ३१ख. पछि देहायको दफा ३१ग. थपिएको छ:- "३१ग. आयोगले कारबाही गर्ने: (१) भ्रष्टाचार सम्बन्धी कसुरमा अनुसन्धान गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम राष्ट्रसेवक मानिने कुनै व्यक्तिले अख्तियारको दुरुपयोग हुने देहायको कुनै कार्य गरेको देखिएमा आयोगले पचास हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ:- (क) आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्र पर्ने कुनै काम नगरेमा, आफूले गर्नु पर्ने कामको उत्तरदायित्व अन्य कार्यालय वा अधिकारी समक्ष पठाई पन्छाएमा, अर्काको अधिकारक्षेत्रभित्रको काम गरेमा वा आफूलाई प्राप्त तजबिजी अधिकारको स्वेच्छाचारी प्रयोग गरेमा, (ख) आफ्नो मातहतमा रहेको कर्मचारी वा आफ्नो प्रभावमा रहेको व्यक्तिलाई कुनै काम गर्न वा नगर्न अनुचित दबाब दिएमा, (ग) कानून बमोजिम बाध्यात्मक रूपमा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि अवलम्बन नगरी कुनै निर्णय वा आदेश गरेमा, (घ) आफूलाई पदीय हैसियतले प्राप्त उन्मुक्ति, सुविधा वा सहूलियतको दुरुपयोग गरेमा, (ङ) उचित र पर्याप्त आधार र कारण बिना एउटै विषयमा पटक पटक परामर्श सेवा लिने वा त्यस्तो परामर्श सेवाको उपयोग नगर्ने, (च) तत्काल सञ्चालनको पर्याप्त तयारी बिना यन्त्र, उपकरण सामग्री खरीद गर्ने वा खरिद गरिएको सामग्री प्रयोगमा नल्याउने, (छ) सार्वजनिक खरिद कार्य प्रारम्भ गर्नु अघि प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायको अनुमति लिने, जग्गा प्राप्त गर्ने, पूर्वतयारीका प्राविधिक परीक्षण गर्ने, वातावरणीय अध्ययन गर्ने, पूर्वाधार स्थानान्तरण गर्ने जस्ता आधारभूत कार्य पुरा नगरी तथा बजेट सुनिश्चितता नभई सार्वजनिक खरिद कार्य सम्बन्धी ठेक्का सम्झौता गरेमा वा गर्न लगाएमा । (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि त्यस्तो कार्य गर्ने राष्ट्रसेवकलाई विभागीय कारबाही हुने रहेछ भने आयोगले विभागीय कारबाही गर्नको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउन सक्नेछ। (३) उपदफा (२) बमोजिम विभागीय कारबाहीको लागि लेखी आएमा सम्बन्धित निकायले त्यस्तो राष्ट्रसेवकलाई कार्यक्षमताको अभाव रहेको मानी निजको सेवा शर्त सम्बन्धी कानून बमोजिम तीन महिनाभित्र विभागीय कारबाही सम्पन्न गरी सोको जानकारी आयोगलाई गराउनु पर्नेछ । (४) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रचलित कानून बमोजिम भ्रष्टाचारजन्य कसुर गरेको सम्बन्धमा सोही बमोजिम कारबाही गर्नु पर्नेछ ।"	मूल ऐनमा दफा ३१ग. थप: मूल ऐनको दफा ३१ख. पछि देहायको दफा ३१ग. थपिएको छ:- ...	आयोगको कारवही क्षेत्रलाई विगतमा सार्वजनिक भएका भ्रष्टाचार काण्डहरू पनि समेट्ने गरी समय सापेक्ष बनाउन जरूरी भएकोले
१२	१६क			दफा १६क नभएको। पछि दफाक्रम मिलाउने गरी	मूल ऐनमा दफा ३७ख. थप: मूल ऐनमा दफा ३७क. पछि देहायको ३७ख. थपिएको छ:- "३७ख. आयोगले वार्षिक कार्य प्रतिवेदन, र सार्वजनिक सूचना ऐन अन्तर्गत नियमित जानकारी सर्वसाधारणको पहुँच हुने गरी आफ्नो वेबसाइट लगायतका माध्यमबाट प्रकाशित गर्नेछ"	आयोगको काम कारवाही सार्वजनिक र पारदर्शी हुनु पर्ने भएकोले

(१) नाम, थर: सुमना श्रेष्ठ

दस्तखत:

क्र. स.:

मिति २०८० - ०१ - १०